

LEADER OOST-GRONINGEN

Alle projecten van 2018

jaaroverzicht projecten LEADER

2018

Europese Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland

LEADER
OOST-GRONINGEN

LEADER
OOST-GRONINGEN

VEEL GOEDE PROJECTEN VERBETEREN DE SOCIAAL- ECONOMISCHE STRUCTUUR

LEADER-succes bezorgt Oost-Groningen voortrekkersrol

2018 is het jaar geweest waarin de uitvoering van het huidige programma voor LEADER Oost-Groningen de helft van de programmaperiode passeerde. Dat maakt het een moment om eens terug te kijken, maar ook om vooruit te kijken naar het einde van het programma. En om na te denken over de weg die we in willen slaan naar een voortzetting van LEADER in Oost-Groningen wanneer het nieuwe Europese plattelandsontwikkelingsprogramma van start gaat.

Het huidige programma loopt voorspoedig. Wederom is het plezierig om te constateren dat er vanuit de regio zo veel goede projecten geïnitieerd worden die ieder op hun eigen manier bijdragen aan de verbetering van de sociaal-economische structuur van het gebied. Wel blijft het een punt van zorg dat de formele afhandeling van projecten en de uitbetalingen van toegezegde subsidiemiddelen een lange procedure kennen. Dit verdient blijvende aandacht voor de huidige periode en voor de toekomst.

Het enthousiasme voor de regeling en de aansprekende projecten hebben er toe geleid dat Oost-Groningen een trekkersrol heeft verworven bij het opstellen van het Nationaal Strategisch Plan voor de uitvoering van het nieuwe Europese plattelandsprogramma. 2018 heeft ook in het teken gestaan van de formele toetreding tot de Europese koepel van LEADER-gebieden ELARD. Hierdoor is Oost-Groningen direct aangehaakt bij ontwikkelingen zowel in Den Haag als in het Brusselse circuit. Ook in de bilaterale internationale samenwerking heeft Oost-Groningen een slag gemaakt. In juni is een bezoek gebracht aan de LAG van de regio Tartumaa, in het zuiden van Estland. Dit bezoek heeft weer nieuwe inzichten opgeleverd in de werking van een LEADER-gebied. Ook heeft het geleid tot nieuwe ideeën op het gebied van internationale samenwerking.

Vol enthousiasme werken we de resterende jaren aan de projecten die in de regio ontstaan en we zetten vol in om de nieuwe periode van LEADER weer naar Oost-Groningen te krijgen.

Sipke B. Swierstra

Sipke B. Swierstra
Voorzitter van de LEADER-Actiegroep en burgemeester van Veendam

INHOUDSOPGAVE

ALGEMEEN

De regio innoveert verder	4
Jaarlijkse LEADER-evaluatie	5
LEADER internationaal - samenwerking	5
Namen van de leden van de stuurgroepen en de LAG	6
Drie hoofdthema's	7
<i>Economische impuls</i>	
<i>Vergroten van sociale cohesie</i>	
<i>Uitbreiden van toeristische infrastructuur</i>	
Colofon	34

INTERVIEWS

Renovatie boerderij	8
<i>Karin en Ronny Saussele-Bakker</i>	
Droomtrappen	12
<i>Peter Groenewold</i>	
Camping Noorderloo	18
<i>Maam en Emil Dijkstra en Tim Renders</i>	
Educatieboerderij	22
<i>Lianne Vermue</i>	
Aircofin	28
<i>Willem Cannegieter</i>	
Spar 3.0	32
<i>Martin Kroon</i>	

PROJECTEN

	pagina:
Nieuwe brasserie in Winschoten	10
Eerste stap voor invulling open plek in Midwolda	10
Oprichting miniatuurpark in Wedde	11
Aanpak speelplein Westerlee	11
Herbestemming monumentale Onstwedder boerderij	14
Een duurzamer gebouw voor de Wedder Schutters	14
Uitbreiding Line Studio in Veendam	15
Grote aanpak van Café de Iembarg	15
Musical en tentoonstelling tijdens viering 100 jarig jubileum school	16
Verbetering toeristische info Oldambt	16
Opzetten van een uienbedrijf	17
Lagere energiekosten voor Onstwedder Boys	17
Verbetering horeca Watersportcentrum Veendam	20
Duurzamer tennissen in Muntendam	20
Toerisme naar de Huningaheerd	21
Opknapt en uitbreiding speel- en dierenweide Stadskanaal	21
Herbestemming monumentaal pand	24
Aanleg speel- en ontmoetingsplein	24
Etikettermachine en bottelmachine voor brouwhotel	25
Natuurlijke speelplaats in Vlagtwedde	25
Opzetten festival 'Grasnapolsky' in Scheemda	26
Opzetten marketing biologisch graan van de Graanrepubliek	26
Investeringen in timmerbedrijf Sassen	27
Energieneutraal tenniscomplex Aloë	27
Aanleg speelbos en nieuwe functie SBB-bezoekerscentrum 'De eeuw van mijn Ubbo'	30
	30
Aanleg bijenstal in Borgerswold	31

DE REGIO INNOVEERT VERDER

Via LEADER en regionale bijdragen is er in 2018 bijna 7,5 miljoen geïnvesteerd in Oost-Groningen. LEADER is een Europees subsidieprogramma om de leefbaarheid en de economie in bepaalde Europese regio's te verbeteren. Deze regio's noemen we LEADER-gebieden. De Nederlandse regio Oost-Groningen is één van die gebieden. Het bestrijkt het gebied van de gemeenten Oldambt, Menterwolde, Veendam, Pekela, Westerwolde en Stadskanaal. Oost-Groningen ging in 2018 het vierde jaar in van de huidige zes jaar durende LEADER-periode.

Gemeenten en provincie doen mee

Over de gehele periode van 2014 tot en met 2020 is voor Oost-Groningen vanuit LEADER 3,5 miljoen euro beschikbaar. Bijzonder aan Oost-Groningen is dat de betrokken gemeenten én de provincie Groningen elk het bedrag van LEADER verdubbelen. Met de extra bijdragen van de gemeenten en provincie komt de regio hierdoor op een bedrag van 10,5 miljoen over de genoemde 6 jaar. Drie keer zoveel dus.

Grotere investering

Het doel van de LEADER subsidie is dat er meer in het gebied wordt geïnvesteerd dan alleen het subsidiebedrag. Daarom is één van de eisen voor financiering dat de LEADER-bijdrage maximaal 40 % van de gehele projectkosten dekt. Er moeten dus ook andere financiers of eigen middelen worden ingezet.

Dit geeft de garantie dat er uiteindelijk fors meer in het gebied wordt geïnvesteerd dan enkel de LEADER-bijdrage. In tabel 1 is te zien welke bedragen in 2018 zijn geïnvesteerd.

Drie thema's

De LEADER-subsidie is beschikbaar voor projecten die insteken op één of meer van de vooraf vastgestelde thema's: economische impuls, sociale cohesie en toerisme. Deze thema's blijven voor deze gehele LEADER-periode van 2016 t/m 2020 de speerpunten. In 2018 zijn 34 projecten geschikt bevonden voor een LEADER-subsidie. Deze gezamenlijke projecten kregen ruim 2 miljoen euro LEADER-subsidie (inclusief bijdragen van gemeenten en provincie) en investeerden in totaal bijna 7,5 miljoen euro in de economie en de leefbaarheid van Oost-Groningen. Onderstaande tabel geeft de precieze bedragen.

Europese bijdrage	provinciale bijdrage	gemeentelijke bijdrage	derden-aandeel*	totaal subsidie	totale investering
€ 880.745,50	€ 643.925,14	€ 643.927,14	€ 5.174.250,29	€ 2.168.597,78	€ 7.342.848,07

*Het derden-aandeel is het aandeel in de financiering van de projecten door andere financiers dan LEADER. Bijvoorbeeld de eigen bijdragen van bedrijven, instellingen of verenigingen en subsidies van andere verstrekkers.

Tabel 1: Verdeling van LEADER-bijdragen en het aandeel van derden in 2018

Aanvragen en projectgroep

Alle inwoners, ondernemers en organisaties kunnen een aanvraag indienen voor een project. Dat is de kracht van LEADER. Wie het aanvragen van de subsidie ingewikkeld vindt of om een andere reden graag hulp bij het indienen wil, kan bellen met het Plattelandshuis in Winschoten. De medewerkers daar zijn verenigd in een projectgroep die de aanvragen coördineert. Zij staan open voor alle vragen en kunnen goed en gericht adviseren over de beste insteek van het project. Als het nodig is kunnen ze plannen met de indiener voorbespreken. Aanvraagformulieren en contactinformatie zijn te vinden op www.leaderoostgroningen.nl.

Steungroep en LAG

Er zijn twee aanvraagsporen voor LEADER-subsidie. Aanvragen voor een bijdrage onder de € 25.000,- gaan via het nationale spoor, aanvragen vanaf € 25.000,- tot het subsidieplafond van € 100.000,- gaan via het Europese spoor. Elke aanvraag begint echter bij één van de drie regionale steungroepen. Zij bekijken het plan eerst.

Foto: De medewerkers van het Plattelandshuis in Winschoten: Annie Veldkamp, Suzanne Lammersen, René Pertou, Johann Schulte, Jarne Heuff en Gillian Manuputty.

Binnen Oost-Groningen zijn daarvoor drie steungroepen opgericht: Oldambt, Westerwolde en Veenkoloniën. De steungroepen worden bemand door mensen die wonen en/of werken in de regio en medewerkers van de betrokken gemeenten en de provincie. Projectaanvragen gaan na behandeling door de steungroep door naar de LEADER-ActieGroep, de LAG. Deze geeft een zwaarwegend advies aan Gedeputeerde Staten die uiteindelijk het definitieve besluit nemen. De LAG beslaat het hele gebied van Oost-Groningen en wordt gevormd door leden van de afzonderlijke steungroepen.

JAARLIJKSE LEADER-EVALUATIE

Voor een organisatie als LEADER is evaluatie van elk afgerond jaar zeer belangrijk. Onderlinge uitwisseling van meningen en aanpak tussen de LEADER-steungroepen verbreedt de kennis over elkaars gebied. Het maakt ook duidelijk waarom bepaalde keuzes worden gemaakt. Daarnaast is de jaarlijkse evaluatie een uitgelezen moment om gerezen vraagstukken met elkaar te bespreken. Denk bijvoorbeeld aan speciale situaties en hoe hiermee om te gaan. Een bezoek aan enkele gesubsidieerde projecten maakt de evaluatie compleet. Jaarlijks rouleert de locatie van de evaluatievergadering tussen de LEADER-gebieden in Oost-Groningen. Dit jaar streek LEADER Oost-Groningen op 15 november neer in brouwhotel Parkzicht in Veendam: de Veenkoloniën waren aan de beurt.

SAMENWERKING

Samenwerking staat hoog in het vaandel van het Europese LEADER-programma. Zowel tussen partijen binnen de LEADER-regio's als tussen de regio's onderling. Samenwerking met andere Nederlandse regio's en met regio's uit andere lidstaten is één van de voorwaarden om mee te doen aan het programma. LEADER Oost-Groningen kan zich daar bijzonder goed in vinden. Daarom heeft zij jaren geleden al twee samenwerkingsverbanden opgezet. Eén dichtbij, met de regio Zuidoost-Drenthe en één wat verder weg: met de LEADER-regio in Zuid-Estland.

Werkbezoek Tartumaa - Estland

In juni 2018 nam een LEADER-delegatie uit Oost-Groningen, bestaande uit leden van de Steungroepen en de LAG en gedeputeerde Henk Staghout, een kijkje in de keuken van de Estlandse collega's uit de zuidelijke regio Tartumaa. Oost-Groningen en Tartumaa werken al 10 jaar samen, dit jaar zijn de contacten weer wat steviger aangehaald. Het bezoek was een goede kans te zien hoe de LEADER-gemeenschap zich in dit gebied ontwikkelt en om zich te verdiepen in manieren om de samenwerking verder vorm te geven. Naast een bezoek aan de Nederlandse ambassade in Tallinn heeft de groep enkele projecten bezocht op het gebied van toerisme, cultureel erfgoed, landbouw en streekproducten. Tegelijkertijd hebben de bezoekers een goed beeld kunnen vormen van de aanpak van economische ontwikkeling in deze regio. Rowin Penning is één van de deelnemers aan de reis. Hij roemt met name het hoge niveau van de technologische voorzieningen: 'Aan het meer met de Russische grens leven mensen nog zonder stromend water maar wel is Estland ons ver voor wat betreft digitale infrastructuur. Dat maakt dat een snelle ontwikkeling van economie mogelijk is.' Op zich is dat goed te verklaren natuurlijk. Het land heeft onder het Sovjet regime een achterstand opgelopen en haalt die nu met grote stappen in. Nadat het land zelfstandig werd, zijn alle netwerken aangelegd en meteen nieuw en goed aangepakt. Ook Willem Friedrich reisde mee. Net als andere deelnemers viel het hem op dat de projecten wat kleinschaliger zijn dan bij ons in Groningen.

Voorafgaand aan de evaluatie zijn drie al eerder gesubsidieerde Veenkoloniale projecten bezocht: de Stainkroeg in Ommelanden-wijk waar de Collectie Ter Borg (over de geschiedenis van de veenkoloniale landbouw) is gehuisvest, Henneptheefabriek Dun Agro in Oude Pekela en Sportkantine Sportplein Veendam. Bij deze projecten zijn respectievelijk maatregelen gesubsidieerd die klimaatbeheersing en energieverbruik verbeteren, de realisatie van productiecapaciteit voor hennepthee en het verbeteren en vernieuwen van een sportkantine. De persoonlijke toelichting van de bij de projecten betrokken ondernemers en vrijwilligers is voor alle betrokken partijen erg prettig, het maakt de materie tastbaar en maakt duidelijk dat het van beide kanten puur mensenwerk is. Mensen die sámen werken aan een gezonde, levendige regio!

NAMEN VAN LEDEN VAN DE STUUR- GROEPEN EN DE LAG

Steungroep Oldambt

Laura Broekhuizen wethouder gemeente Oldambt, voorzitter

Erich Wünker wethouder gemeente Oldambt, bestuurlijke vertegenwoordiging

René Perton secretaris

Miranda Post-Kloosterhuis maatschappelijke vertegenwoordiging - economie

Roel Loeters maatschappelijke vertegenwoordiging - landbouw

Willem Friedrich maatschappelijke vertegenwoordiging - cultuur

Cees Stolk maatschappelijke vertegenwoordiging - cultuurhistorie

Jan Bremmer maatschappelijke vertegenwoordiging - toerisme

Henriëtte Beukema maatschappelijke vertegenwoordiging – toerisme

Steungroep Veenkoloniën

Sipke Swierstra burgemeester gemeente Veendam, voorzitter

Jaap Borg wethouder gemeente midden-groningen, bestuurlijke vertegenwoordiging

Hennie Hemmes wethouder gemeente Pekela, bestuurlijke vertegenwoordiging

René Perton secretaris

Max Bentum maatschappelijke vertegenwoordiging – leefbaarheid en economie

Aize Tolsma maatschappelijke vertegenwoordiging – leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit

Els de Vries maatschappelijke vertegenwoordiging - toerisme

Annet Weijer maatschappelijke vertegenwoordiging - leefbaarheid

Hendrik Hachmer maatschappelijke vertegenwoordiging - cultuur, toerisme

Rowin Penning maatschappelijke vertegenwoordiging – cultuur, toerisme

Steungroep Westerwolde

Bart Huizing wethouder gemeente Westerwolde, voorzitter

Goziena Brongers wethouder gemeente Stadskanaal, bestuurlijke vertegenwoordiging

René Perton, secretaris

Jan Loots maatschappelijke vertegenwoordiging – natuur en milieu

Eddy Niemeijer maatschappelijke vertegenwoordiging – economie en werkgelegenheid

Rick Mulder maatschappelijke vertegenwoordiging - economie

Harm Frits Korvemaker maatschappelijke vertegenwoordiging – leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit

Janty Heeres maatschappelijke vertegenwoordiging – landbouw en economie

Margriet Nieuwenhuis maatschappelijke vertegenwoordiging - toerisme

Leader ActieGroep (LAG)

Sipke Swierstra burgemeester gemeente Veendam, voorzitter

Laura Broekhuizen wethouder gemeente Oldambt, bestuurlijke vertegenwoordiging

Bart Huizing wethouder gemeente Westerwolde, bestuurlijke vertegenwoordiging

René Perton secretaris

Miranda Post-Kloosterhuis maatschappelijke vertegenwoordiging Oldambt

Max Bentum maatschappelijke vertegenwoordiging Veenkoloniën

Jan Loots maatschappelijke vertegenwoordiging Westerwolde

Eddy Niemeijer maatschappelijke vertegenwoordiging Westerwolde

DRIE HOOFDTHEMA’S

Er zijn drie hoofdthema’s geformuleerd voor deze LEADER-periode. De meeste projecten vallen onder meerdere thema’s. De drie thema’s lichten we hieronder kort toe.

Economische impuls

Krimp is al geruime tijd een issue in Oost-Groningen. Werkgelegenheid is een belangrijke voorwaarde om mensen voor de regio te behouden. Deze werkgelegenheid trekt immers mensen die vervolgens ook een inkomen te besteden hebben. Zij zorgen voor een uitgavenpatroon waarop goede voorzieningen kunnen draaien en dit jaagt op zijn beurt meer economische activiteiten aan. LEADER Oost-Groningen zet deze periode daarom meer dan voorgaande perioden in op de versterking van de economische activiteiten. Hiervoor noemt zij drie speerpunten:

- 1 Versterken en verder doorontwikkelen van bestaand ondernemerschap. Denk hierbij aan groei en innovatie.
- 2 Versterking en toename van duurzame landbouw en industrie. Vooral wat betreft vernieuwingen door jonge agrariërs, kennisontwikkeling, vernieuwende toepassingen en snel internet ziet LEADER meerwaarde.
- 3 Verbeteren en verduurzamen van kernwinkelgebieden en dorpskernen. Een aantrekkelijker woon- en winkelomgeving zorgt voor een aantrekkelijker vestigingsklimaat voor ondernemers. Denk bijvoorbeeld aan manieren om leegstand en verloedering om te buigen naar een betere bestemming.

THEMA 1

Vergroten van sociale cohesie

Sociale cohesie blijft een speerpunt voor LEADER. Juist de gezamenlijkheid, het gevoel van verbondenheid en betrokkenheid bij elkaar maken dat een gemeenschap leeft en kracht heeft. Het maakt dat mensen contact met elkaar blijven houden en voorkomt eenzaamheid. LEADER Oost-Groningen zet in op verschillende punten om de sociale cohesie te vergoten:

- 1 Het stimuleren van wijk- en dorpsinitiatieven die zich richten op zelfredzaamheid, verbinding, noaberschap en dorpsinitiatieven. Ook co-öperaties en vernieuwend ondernemerschap dat de omgeving bij het product betreft, horen hier bij.
- 2 Verduurzamen van publiekvoorzieningen zoals dorpshuizen, scholen en sportvoorzieningen. Dit drukt doorgaans de vaste lasten voor de exploitatie en kan het verschil maken tussen blijven of sluiten.
- 3 Extra aandacht voor de vraag en het aanbod op het gebied van zorg en welzijn door samenwerking tussen voorzieningen, organisaties en bewoners.
- 4 Het verbeteren van de bereikbaarheid van voorzieningen en dorpskernen. Denk hierbij aan vervoer, mobiliteit en ook digitale mogelijkheden.
- 5 Versterking van de ruimtelijke kwaliteit door de dorpskernen aantrekkelijker te maken, verloedering tegen te gaan of te herstellen en cultuurhistorie en landschappelijke kwaliteiten levend te houden.

THEMA 2

THEMA 3

Uitbreiden van toeristische infrastructuur

Een goede toeristische infrastructuur biedt tegelijkertijd ook voorzieningen voor de eigen bewoners, het maakt de leefomgeving aantrekkelijker en zorgt voor meer toerisme met bijbehorende uitgaven in de regio en uiteraard ook werkgelegenheid. Om hierop in te spelen stimuleert LEADER Oost-Groningeneen tweetal richtingen:

- 1 Een versterking van het toeristisch-recreatieve aanbod en de kwaliteit hiervan. Hierbij noemt LEADER nadrukkelijk de samenwerking tussen Oost-Groningen en de Duitse en Drentse grensstreek.
- 2 De promotie van het gebied. Denk hierbij aan initiatieven die het gehele gebied promoten als toeristisch verblijfsgebied en initiatieven die samenwerking tussen organisaties promoten rondom natuur, landschap, toerisme en cultuur(historie).

RESTAURATIE BOERDERIJ

✂ INTERVIEW

Nieuwolda

DE REDDING VAN EEN UNIEKE OLDAMBTSTER BOERDERIJ

INTERVIEW MET KARIN EN RONNY SAUSSELÉ-BAKKER

Eigenaren Boerderij

ALSOF DE TIJD HEEFT STILGESTAAN, ZO ZOÚ HET ER UIT KUNNEN ZIEN IN DE VERVALLEN BOERDERIJ AAN DE LANGEWEG NUMMER 2 IN NIEUWOLDA. KARIN SAUSELÉ-BAKKER ZEGT MET NADRUK 'ZOU KUNNEN ZIEN.' WANT HET RIJKSMONUMENT IS DANIG IN VERVAL. IN DE JAREN '30 WERD HET VOORHUIS VOOR HET LAATST BEWOOND DOOR DE KNECHT VAN DE EIGENAAR.

Erfgoedlogies

De eigenaar zelf was in 1881 al verhuisd naar een naast-gelegen villa en sindsdien is er in de boerderij weinig veranderd of aangepast. Meteen is dat ook de reden waardoor er nog zoveel originele details bewaard zijn gebleven. Karin en Ronny Sausel -Bakker wonen sinds 2010 in de bijbehorende villa en kijken al jaren uit op het vervallen pand. Ze hebben nu plannen de boerderij te renoveren en er twee erfgoedlogies-appartementen in te maken. De eerste in het originele voorhuis, de tweede in de ruimte naast het voorhuis, achter de voorste baanderdeuren. Als de twee appartementen klaar zijn, wordt het achterhuis verbouwd tot vergaderruimte.

Originele schilderijen

De bedstee-wanden in het voorhuis zijn nog alle aanwezig, muur- en plafondbeschilderingen nog zichtbaar en de originele structuur qua kamers is nog intact. Wel moet er veel werk worden verricht om alles weer bewoonbaar te maken. Karin: 'Zelf wonen we tegenover de boerderij en elk jaar zagen we hem verder aftakelen. Vooral de laatste twee jaar is het  rg hard gegaan. Dat vreet toch aan je. Het is voor zover wij weten de enige van het oudste type in originele staat in de provincie Groningen. Bij de rest is allemaal een villa ervoor gebouwd. Omdat er op deze locatie geen plek aan de voorkant van de boerderij was, is de villa naast de boerderij gezet en is het oude voorhuis gespaard.'

Straataanblik

De andere reden voor een opknapbeurt, het straatbeeld, is pragmatischer: de straat zou er enorm op vooruit gaan

**'JE MOET ZOIETS
NIET KAPOT WILLEN
RESTAUREREN.'**

Ronny Sausel -Bakker

als dit pand wordt opgeknapt. Karin: 'Het verval van deze boerderij ging eigenlijk de hele buurt aan het hart. Iedereen wilde behoud van het pand maar niemand zag reële mogelijkheden. Wij uiteindelijk wel en we zijn al drie jaar geleden, met toestemming van de eigenaar, begonnen met de voorbereiding. Er gaat dus zeker tijd in zitten voor duidelijk is wat er kan qua vergunningen en subsidies, welke architect we willen consulteren en hoe we het willen aanpakken. In maart 2019 is de overdracht en beginnen we met de verbouwing.

Landschaps- en renovatiedeskundige

Karin heeft zich de afgelopen jaren omgeschoold van ICT-er tot deskundige op het gebied van landschap en renovatie van monumentale panden met bijbehorende tuinen. Als freelancer is ze in te huren voor projectcoördinatie & -uitvoering en advies bij herbestemming, renovatie en landschapsinrichting. Karin: 'Het is altijd de combinatie die het hem doet. In onze renovatie nemen we dan ook zeker tegelijkertijd de tuin en de kapschuur mee.'

Voorjaar 2019 maakt het stel een start met het snoei en kapwerk. In april start de casco-renovatie en binnen een jaar moeten beide geplande appartementen klaar zijn. Ronny: 'Veel oude elementen zoals de muurschilderingen zijn nog goed. In dat geval is het een kwestie van schoonmaken en misschien een beetje bijwerken, meer niet. Je moet zoiets niet kapot willen restaureren. Ook gaan we dus niet onnodig nieuw voegen. We willen de oude uitstraling behouden.'

Locatie: Nieuwolda

Totale kosten:   530.283,00

Bijdrage LEADER Europa:   100.000,00

Bijdrage LEADER provincie:   50.000,00

Bijdrage LEADER gemeenten:   50.000,00

RESTAURATIE EN HERBESTEMMING MONUMENTALE BOERDERIJ

In Nieuwolda staat aan de Langeweg een boerderij van het oudste Oldambtster-type. Sinds de jaren '30 is de boerderij niet meer bewoond geweest en ook niet aangepast. Daardoor zijn veel authentieke onderdelen bewaard gebleven, het interieur is nagenoeg intact. De oude bedsteden zijn nog allemaal aanwezig, evenals het oude behang. De eigenaren zijn van plan de boerderij in oude staat terug te brengen en hier twee vakantie-appartementen in te maken. In dit project wordt niet alleen de boerderij zelf aangepakt maar krijgt ook de tuin een grondige opknapbeurt. De bijbehorende villa 'Hoogheem' die naast de boerderij staat is eigendom van dezelfde eigenaren en enkele jaren geleden al in oude staat teruggebracht. Het project zorgt ervoor dat een beeldbepalend object een plaatje voor de omgeving wordt. Het straatbeeld knapt er van op en er komt meer toeristische- en daarmee ook economische reuring.

THEMA'S:
Sociale cohesie, Toerisme

NIEUWE BRASSERIE IN WINSCHOTEN

In een al langer leegstand kantoorpand aan de Venne in het centrum van Winschoten is afgelopen jaar een brasserie gevestigd onder de naam Pand 147. De nieuwe eigenaren hebben een inpandig terras gerealiseerd door een voorpui te maken die volledig open kan. Iets verder naar binnen is een nieuwe pui geplaatst zodat er een soort overdekt terras ontstaat. De nieuwe brasserie is een toevoeging aan de Venne, een straat die kortgeleden zelf al een opknapbeurt heeft ondergaan. Pand 147 richt zich op daghoreca en gasten voor de vroege avond. LEADER heeft bijgedragen aan het opknappen van de voorgevel en de realisatie van het inpandige terras.

www.pand147.nl

Locatie: Winschoten

Totale kosten: € 28.640,13
Bijdrage LEADER provincie: € 5.728,-
Bijdrage LEADER gemeenten: € 5.728,-

THEMA:
Economie

EERSTE STAP VOOR INVULLING OPEN PLEK IN MIDWOLDA

Voor een lege plek midden in het dorp heeft een speciaal daarvoor opgerichte werkgroep een invulling gevonden. Waar aan 'De Wissel' en 'Het Wissellaantje' tot 2015 woningen stonden is nu een open plek met aan de rand een wat eentonig bosje. De inwoners van beide straten hebben een plan opgesteld waarin ruimte is voor een dorpshuis, fitnesspark, jeu de boulesbaan en speeltuin met skatebaan en aan de rand mooie waterpartijen. Het bosje wordt een gevarieerd bos met een uitkijkplek. Alles gelaardeerd met wandelpaden. Voor de eerste fase hiervan is nu subsidie toegekend: het samen met Staatsbosbeheer revitaliseren van het bosje, de aanleg van de waterpartijen en de aanleg van een zogeheten 'landschapsbalkon' op een natuurlijke verhoging in het landschap.

Locatie: Midwolda

Totale kosten: € 62.500,-
Bijdrage LEADER provincie: € 12.425,-
Bijdrage LEADER gemeenten: € 12.425,-

THEMA:
Sociale cohesie

De eigenaar van landgoed en dinopark Tenaxx heeft van de gemeente Stadskanaal een collectie miniatuurgebouwen gekocht die oorspronkelijk afkomstig zijn van een recreatiepark in Appelscha. De in totaal 55 gebouwen zijn miniatuurversies van allerlei kenmerkende noordelijke gebouwen. Er omheen is een miniatuurterrein aangebracht met wegen, boten en auto's. Voordat de gebouwen als extra publiekstrekker in Wedde aan het publiek kunnen worden getoond, moeten ze grondig worden gerestaureerd. Daarna moet de collectie op het terrein worden geïnstalleerd. Al met al is dat een prijzige aangelegenheid die zonder subsidie niet mogelijk is. Naast restauratie worden ook enkele nieuwe Oost-Groninger miniatures gemaakt. Het plan is om onder meer de Burcht van Wedde na te maken en een Oldamtster boerderij. Ook een dieseltreintje waarin mensen kunnen worden rondgereden zal straks gerestaureerd over het terrein rijden. Het miniatuurpark als toevoeging aan Tenaxx zal zorgen voor meer bezoekers en meer werkgelegenheid.

www.landgoedtenaxx.nl

Locatie: Wedde

Totale kosten: € 442.512,-
Bijdrage LEADER provincie: € 44.251,-
Bijdrage LEADER gemeenten: € 44.251,-
Bijdrage LEADER EU: € 88.502,-

OPRICHTING MINIATUUR- PARK IN WEDDE

THEMA'S:
Toerisme, Economie

Het speelplein van de enige overgebleven basisschool in Westerlee wordt aangepast zodat het een aantrekkelijk plein wordt voor algemeen gebruik. Hiermee krijgt de jeugd in het dorp een speel- en ontmoetingsplek die ook buiten de schooluren kan worden gebruikt. Een dergelijk plein geeft het dorp een impuls voor extra sociale cohesie. Om 20.00 uur wordt het elke avond door vrijwilligers afgesloten. Het plein wordt ingericht met veel groen, (water)speelattributen en een behendigheidsparcours.

Locatie: Westerlee

AANPAK SPEELPLEIN IN WESTERLEE

Totale kosten: € 89.990,-
Bijdrage LEADER provincie: € 12.500,-
Bijdrage LEADER gemeenten: € 12.500,-

THEMA:
Sociale cohesie

DROOMTRAPPEN STADSKANAAL

✳ INTERVIEW

Stadskanaal

DROOMTRAPPEN STADSKANAAL ZET IN OP CNC-GESTUURD

INTERVIEW MET PETER GROENEWOLD

Eigenaar Droomtrappen

KLANTEN VAN HET BEDRIJF DROOMTRAPPEN B.V. UIT STADSKANAAL VRAGEN STEEDS VAKER NAAR DE WAT MEER BIJZONDERE TRAPPEN EN KOZIJNEN. BIJ VOORKEUR MET RONDINGEN DIE HET BEDRIJF MET HET VOORMALIGE MACHINEPARK NIET MACHINAAL KON MAKEN. HET BENODIGDE HANDWERK MAAKTE DERGELIJKE TRAPPEN DUURDER DAN BIJ CONCURRENTEN BUITEN DE REGIO MET WEL DE BENODIGDE MACHINES. MEDE DOOR EEN LEADER-SUBSIDIE VIA HET EU TRAJECT, KON HET BEDRIJF INVESTEREN IN TWEE HIERVOOR GEWENSTE CNC-MACHINES.

Ruimte voor extra opdrachten

Een bewerkingscentrum voor de nabewerking van onder meer kozijnen of raamonderdelen en een 5-assige CNC-gestuurde bovenfrees. De ronde trappen en zogeheten getoogde kozijnen kunnen hierdoor sneller en goedkoper worden gemaakt. Het bedrijf maakt ook houten windmolenbladen. Deze hebben nu geen nabewerkingsslag meer nodig waardoor er meer ruimte is voor extra opdrachten.

Kleinere foutmarges

Groenewold: 'Ik schat in dat deze investering onze omzet zal verdubbelen en onze personeelsbehoefte met 5 FTE zal vergroten.' Zonder de subsidie had Groenewold moeten kiezen tussen beide machines. In dat geval had hij de kozijnen afgestoten en zou hij zich volledig gaan richten op speciaalwerk met de bovenfrees. Door zoveel mogelijk

handwerk te vervangen door CNC-gestuurde methoden zijn de foutmarges kleiner en gaat het werk sneller. Wel heeft Groenewold nog sterk behoefte aan mensen met verstand van houtbewerking. Groenewold: 'Het tekenprogramma denkt mee en plaatst bijvoorbeeld naden op vooraf berekende plekken. Iemand met verstand van hout en verbindingen kan deze keuzes dan finetunen.'

Koppeling vakopleidingen

Omdat het krijgen van goed personeel met vakkennis echt een probleem is, zoekt Groenewold de koppeling met vakopleidingen zoals het Ubbo Emmius College in Stadskanaal. Peter: 'Ik geef soms een gastles of overleg met leraren over de lesinhoud, de mogelijkheden van de werkplaats en de wensen vanuit het bedrijfsleven. Zo houden we de lijnen kort tussen praktijk en school.'

'DEZE INVESTERING VERGROOT ONZE PERSONEELS- BEHOEFTE MET 5 FTE'

Peter Groenewold

TRAPPENBEDRIJF NAAR EEN NIEUW NIVEAU

Droomtrappen B.V. uit Stadskanaal produceert kozijnen en trappen. De bedrijfsleiding heeft begroot dat zij haar bedrijfsomzet kan verdubbelen door uitbreiding van het assortiment met speciale houtonderdelen. Het gaat hier om getoogde kozijnen en speciaal bewerkte trappen. Bij een getoogd kozijn zit er een bolling aan de bovenkant van het raam en om dit machinaal te produceren is een speciale machine nodig. Droomtrappen heeft op dit punt last van de concurrentie van bedrijven buiten de regio die deze onderdelen wel machinaal en dus tegen een lagere prijs kunnen produceren. Door de aanschaf van de CNC-gestuurde specialistische machines, kan Droomtrappen B.V. het aanbod uitbreiden en verwacht zij op termijn werk te kunnen bieden aan 5 extra FTE.

Totale kosten: € 604.350,-
Bijdrage LEADER Europa: € 100.000,-
Bijdrage LEADER provincie: € 50.000,-
Bijdrage LEADER gemeenten: € 50.000,-

www.droomtrappen.nl

Locatie: Stadskanaal

THEMA:
Economie

HERBESTEMMING MONUMENTALE ONSTWEDDER BOERDERIJ

THEMA'S:
Sociale cohesie, Economie

Het achterhuis van de boerderij aan de dorpsstraat 1 in Onstwedde wordt geschikt gemaakt voor de bedrijfsfunctie die de eigenaar voor ogen heeft. In 2016 kocht de familie Nijenbrinks de beeldbepalende boerderij aan de doorgaande weg in Onstwedde in zwaar vervallen staat. In de twee jaar die daarop volgden is de boerderij grondig gerestaureerd. Het voorhuis is al enige tijd in gebruik als woning, het achterhuis daarentegen is slechts casco klaar. Voordat hier de bedrijfsvoering van 'Nijenbrinks management services B.V.' kan worden ondergebracht moet het verder worden afgebouwd en ingericht en moeten enkele authentieke elementen worden gerestaureerd. Onder deze B.V. vallen 10 Nederlandse ondernemingen waarvan 3 in Veendam. Op de locatie in Onstwedde is straks ruimte voor 3 FTE.

Locatie: Onstwedde

Totale kosten: € 73.618,33
Bijdrage LEADER provincie: € 12.500,-
Bijdrage LEADER gemeenten: € 12.500,-

EEN DUURZAMER GEBOUW VOOR DE WEDDER SCHUTTERS

THEMA:
Sociale cohesie

Vereniging de Burchtschutters uit Wedde is een belangrijke vereniging voor het dorp. Veel inwoners zijn lid en de club draagt veel bij aan dorpsactiviteiten. Daarnaast werken de Burchtschutters samen met enkele toeristische ondernemers. Zij organiseren arrangementen waarbij men onder deskundige begeleiding kan schieten. Het clubgebouw is op het moment van de projectaanvraag echter niet bepaald energiezuinig. In 2017 is een energiescan uitgevoerd waarbij de nodige aandachtspunten aan het licht kwamen. Het bestuur wil het gebouw op deze punten serieus aanpakken. Dak, wanden en vloer worden geïsoleerd, er komt led-verlichting en een energiezuinige cv-ketel. Ook wordt het hang- en sluitwerk aangepakt en is het gebouw na de verbouwing beter toegankelijk voor minder-validen.

www.deburchtschutters.nl

Locatie: Wedde

Totale kosten: € 68.555,-
Bijdrage LEADER provincie: € 7.500,-
Bijdrage LEADER gemeenten: € 7.500,-

UITBREIDING LINE STUDIO IN VEENDAM

Het bedrijf Line Studio begeleidt haar klanten bij het sporten en afvallen. In de twee jaar dat het bedrijf nu bestaat is het vrij snel uit haar jas gegroeid. Om haar klanten meer sportgelegenheid en privacy te geven is uitbreiding noodzakelijk. Een pand even verderop in de Veendamse Kerkstraat biedt hiervoor uitkomst. Hier is genoeg ruimte voor uitbreiding van het aanbod met een sportcoach, voedingsadviseur, schoonheidsspecialiste en pedicure. Het bedrijf verwacht van 4 naar 8 FTE te gaan. Het nieuwe pand moet worden aangepast en ingericht. LEADER draagt hieraan bij.

www.linestudioveendam.nl

Locatie: Veendam

Totale kosten: € 49.120,40
Bijdrage LEADER provincie: € 9.824,-
Bijdrage LEADER gemeenten: € 9.824,-

THEMA:
Economie

Café de Iembarg in Jipsingboertange was gehuisvest in een slecht geïsoleerd pand met een verouderde inrichting. Ook de parkeergelegenheid en terrasvoorzieningen lieten te wensen over. De eigenaren hebben het café en omliggend terrein grondig gerenoveerd. Ze zijn gestart met het aanbrengen van isolatie, led-verlichting en het opwekken van eigen zonne-energie. Daarna is het afhaalgedeelte van het café opgeknapt en zijn de parkeerplaats en terras opnieuw en ruimer aangelegd. Ook is een deel van de locatie ingericht voor het houden van winter-BBQ's zodat het bedrijf een nieuwe impuls krijgt. Door deze aanpassingen kan het bedrijf zich beter meten met andere horecagelegenheden en biedt het voor zowel toeristen als omwonenden een goede voorziening. De winter-BBQ als toevoeging aan het bedrijfsassortiment trekt naar verwachting de nodige extra klanten. Al met al is deze bedrijfsaanpassing zowel goed voor het bedrijf als voor de omgeving.

Locatie: Jipsingboertange

GROTE AANPAK VAN CAFÉ DE IEMBARG

Totale kosten: € 53.569,-
Bijdrage LEADER provincie: € 7.500,-
Bijdrage LEADER gemeenten: € 7.500,-

THEMA'S:
Verduurzaming, Economie

MUSICAL EN TENTOONSTELLING TIJDENS VIERING 100 JARIG JUBILEUM SCHOOL

Vanwege het 100-jarig bestaan van CBS de Wegwijzer in Bellingwolde is in 2018 een reünie georganiseerd voor (oud)leerlingen en iedereen die ooit betrokken was bij de school. Tijdens deze reünie wordt een musical uitgevoerd over het onderwijs 100 jaar geleden. Daarnaast zet de organisatie samen met Museum de Oude Wolden, het openluchtmuseum in Warffum en het nationale Onderwijsmuseum een tentoonstelling op over 100 jaar onderwijs. LEADER draagt bij aan de organisatie van de musical, de tentoonstelling en de ontwikkeling van de bijbehorende lesbrief voor bezoekende jeugd. De afweging hierbij is de mate van zelfredzaamheid en het feit dat de organisatie van de activiteiten vanuit de inwoners naar voren is gekomen. De reünie zelf wordt niet gefinancierd.

Locatie: Bellingwolde

Totale kosten: € 6.350,-
 Bijdrage LEADER provincie: € 1.375,-
 Bijdrage LEADER gemeenten: € 1.375,-

THEMA:
 Sociale cohesie

VERBETERING TOERISTISCHE INFO OLDAMBT

Stichting Marketing Oldambt heeft in 2018 acht digitale informatiezuilen geplaatst. Deze zogeheten TIPs (Toeristisch Informatie Paneel) waren tot nu toe in deze regio altijd statisch. Deze nieuwe exemplaren zijn via touchscreens te bedienen. De locatie van de nieuwe TIPs wordt goed aangegeven met vlaggen en de inhoud wordt afgestemd met ondernemers uit de directe omgeving. De informatiezuilen vervangen de VVV-informatiekantoren die enige jaren geleden uit de regio zijn verdwenen. Voordeel van de zuilen is dat ze geen sluitingstijden kennen. Daarbij is de informatie eenvoudig aan te passen. LEADER draagt bij aan de ontwikkeling en plaatsing op voorwaarde dat er voldoende geschikte locaties worden gevonden. LEADER gaat er net als de Stichting Marketing Oldambt vanuit dat dit initiatief bijdraagt aan het beter in de markt zetten van Oldambt als toeristische bestemming.

www.marketingoldambt.nl

Locatie: Oldambt

Totale kosten: € 30.400,-
 Bijdrage LEADER provincie: € 6.080,-
 Bijdrage LEADER gemeenten: € 6.080,-

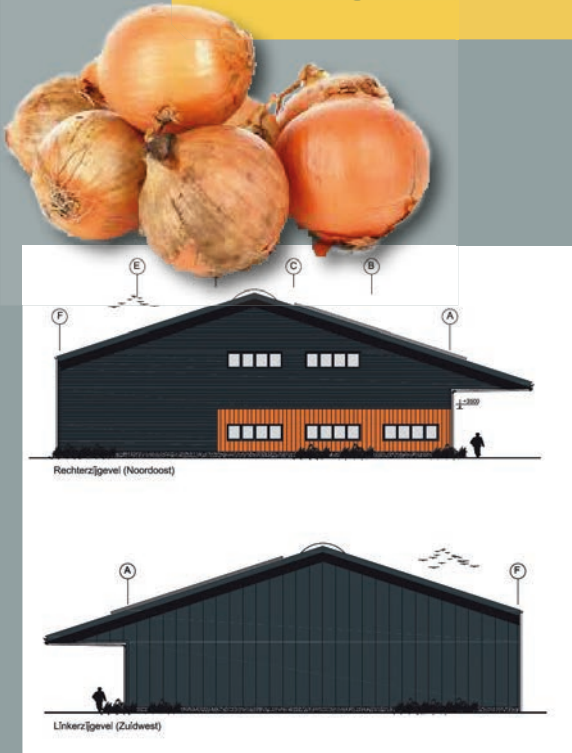
THEMA:
 Toerisme

Louwerhoff VOF start met een uien-sorteer en -verwerkingsbedrijf in Bellingwolde. Louwerhoff is voornemens de uien uit zijn bedrijf nationaal en internationaal af te zetten als 'Oldambt Unions'. Een dergelijk regionaal kwaliteitsmerk zal voor de leverende boeren een betere opbrengst opleveren en op termijn verwacht de initiatiefnemer in zijn sorteringsbedrijf ruimte te hebben voor 8 FTE. Om het bedrijf te kunnen starten sloopt Louwerhoff de bebouwing van een voormalig agrarisch bedrijf en plaatst hier een loods met koel-, sorteer- en verpakkingsapparatuur. In Westerwolde en het Oldambt worden steeds meer uien geteeld. Het gros gaat in bulkhoeveelheden naar landelijke winkelketens en naar het buitenland. Die uien leveren niet veel op voor de boer en ook vallen regionale kwaliteitsverschillen in deze bulkleveringen weg. De kleigrond rondom Bellingwolde en in het Oldambt is uitermate geschikt voor de teelt van uien. Ze geven een stevig product met een goede smaak.

Locatie: Bellingwolde en Oldambt

Totale kosten: € 1.305.894,-
 Bijdrage LEADER provincie: € 62.500,-
 Bijdrage LEADER gemeenten: € 62.500,-
 Bijdrage LEADER EU: € 125.000,-

OPZETTEN VAN EEN UIENBEDRIJF

THEMA:
 Economie

LAGERE ENERGIEKOSTEN VOOR ONSTWEDDER BOYS

Het voetbalterrein en de gebouwen van de Onstwedder Boys wordt druk gebruikt door zowel de verenging als de rest van het dorp. Ook andere verenigingen en dorpsgenoten weten het terrein namelijk goed te vinden voor activiteiten. Door dit veelvuldig gebruik, zijn de energiekosten ook navenant gestegen. De Onstwedder Boys hebben subsidie aangevraagd voor de plaatsing van 64 zonnepanelen en het vervangen van de reguliere veldverlichting voor LED-lampen. De vereniging betaalt de helft van de kosten zelf, LEADER ziet dat als een duidelijk teken dat de vereniging gezond is. Een extra zekerheid die LEADER erg waardeert.

www.onstwedderboys.nl

Locatie: Onstwedde

Totale kosten: € 43.000,-
 Bijdrage LEADER provincie: € 7.500,-
 Bijdrage LEADER gemeenten: € 7.500,-

THEMA:
 Leefbaarheid

CAMPING NOORDERLOO

✂ INTERVIEW

Vriescheloo

CAMPING NOORDERLOO MAAKT STEVIGE START

INTERVIEW MET MAAM EN EMIL DIJKSTRA EN TIM RENDERS

Eigenaren Camping Noorderloo

EEN MOOIE, RUIM OPGEZETTE CAMPING MET GOEDE INFRASTRUCTUUR, BOS EN BESLOTEN KAMPEERVELDJES. DAT KWAMEN MAAM DIJKSTRA, TIM RENDERS EN EMIL DIJKSTRA TEGEN TIJDENS HUN ZOEKTOCHT NAAR EEN GESCHIKT TERREIN OM HUN CAMPINGDROOM TE VERWEZENLIJKEN. HET ENIGE NADEEL: ER LAG VEEL, ERG VEEL ONDERHOUD.

Een solide start

Door de subsidie van LEADER konden ze na de aankoop grondig aan de slag met de hoognodige aanpassingen tot de natuurlijke camping met gezellig eetcafé die zij voor ogen hadden. Emil: 'Dankzij de subsidie kunnen we een groter gedeelte van ons concept nu uitvoeren in plaats van over 3 à 4 jaar. Zo kunnen we de camping meteen in het begin steviger neerzetten en verwachten we meer opbrengst in de eerste jaren waardoor we vervolgens de laatst geplande aanpassingen óók eerder kunnen uitvoeren.' Het effect van de subsidie loopt dus door in de komende jaren en zorgt voor een solide start.

Grondig renoveren

De camping ligt verscholen in een bos op 7,4 hectare. De plekken hebben daardoor een besloten sfeer en voor kinderen is het avontuurlijk spelen tussen de bomen. Een natuurlijke vijver met zandstrandje achter op de camping maakt het geheel af. Maam: 'De subsidie hebben we onder meer besteed aan de renovatie van de centrale gebouw waarin nu het restaurant huist, de hoogrendementsketel die later kan worden aangesloten op een warmtepomp, isolatiemateriaal, speelmateriaal, degelijke wifi over de gehele camping en een complete vervanging van het leidingwerk in het sanitairgebouw.'

**'WE DOEN VEEL ZELF, DUS
ONZE ONKOSTEN ZIJN
VOOR HET GROTENDEELS
ALLEEN MATERIAAL'**

Maam Dijkstra

Doelgroep heeft kinderen

Alle werkzaamheden worden uitgevoerd door de drie zelf. Maam: 'Tim en Emil werken nog buiten de deur en combineren dat met oneindig veel kluswerk hier op de camping. Ik werk fulltime op de camping. Gelukkig kan Emil echt álles maken en repareren. Onze onkosten zijn dus voor het grootste gedeelte alleen materiaal'. De speeltoestellen voor de kinderen zijn gecentreerd op één cirkelvormig veld met besloten kampeerplekken er omheen. Tim: 'Onze doelgroep heeft kinderen. Daar hoort een speeltuin bij en in onze ogen kan dat het beste zo natuurlijk mogelijk. We hebben een aantal speeltoestellen opgebouwd en verder geven we ze kleine impulsen in het bos om zélf hun fantasie los te laten op hutten en ander leuk bosspel.

Een camping in Vriescheloo die al enige jaren niet is beheerd, wordt door drie ondernemers weer tot leven geroepen. Onder de naam Noorderloo openen zij hier in het seizoen 2019 een camping met lunchcafé. Het wordt een 'back-to-basic' camping met de kernwoorden: groen, duurzaam, kleinschalig, sfeervol en modern. Authenticiteit zal voorop staan, net als slow living en slow food. Met dit concept wil men een nieuwe groep toeristen naar Groningen halen. Het lunchcafé krijgt een stijlvol en modern interieur. Men kan hier terecht voor ontbijt en lunch, koffie met taart en het bestellen van luxe broodjes. Het assortiment bestaat straks uit voornamelijk zelfgemaakte gerechten van diervriendelijke, duurzame, kwalitatief goede producten. De ondernemers hechten bij hun bedrijfsvoering sterk aan streekgebondenheid, duurzaamheid, een kleine CO₂-afdruk, weinig voedselverspilling en Fair Trade. Zowel de campingtuin als het lunchcafé is toegankelijk voor zowel campinggasten als gasten van elders.

CAMPING EN LUNCHCAFÉ NOORDERLOO

Totale kosten: € 58.100,00

Bijdrage LEADER provincie: € 11.620,00

Bijdrage LEADER gemeenten: € 11.620,00

www.noorderloo.nl

Locatie: Vriescheloo

THEMA'S:
Economie, Toerisme

VERBETERING HORECA WATER-SPORTCENTRUM VEENDAM

THEMA'S:
Economie, Toerisme

De horecagelegenheid bij de waterskibaan in Veendam kreeg de afgelopen jaren steeds meer moeite om te voldoen aan de vraag van de watersporters en dagrecreanten. De capaciteit en de mogelijkheden waren niet meer toereikend. Een plan voor aanpassing van de apparatuur en inrichting van het restaurant moet dit verhelpen. De balies voor de waterskibaan en de horeca krijgen een andere plek zodat het geheel aantrekkelijker oogt en het assortiment wordt vergroot. Door investering in een nieuwe bakwand met frituurvoorzieningen en nieuwe koffie- en ijsmachines komt er een breder assortiment en kan het personeel een groter klantenvolume aan.

www.watersportcentre.nl

Locatie: Veendam

Totale kosten: € 47.337,-
Bijdrage LEADER provincie: € 9.468,-
Bijdrage LEADER gemeenten: € 9.468,-

DUURZAMER TENNISSEN IN MUNTENDAM

THEMA:
Leefbaarheid

Kostenbesparing is de hoofdreden waarom tennisvereniging Muntendam wil deelnemen aan een nog aan te leggen zonnepark in Zuidbroek. In eerste instantie is op aandringen van de leden gekeken naar de mogelijkheden van het aanleggen van zonnecellen op het eigen dak. Vanwege ligging en dakhelling is dit hier niet mogelijk, vandaar dat het bestuur heeft gezocht naar een andere oplossing. Deelname aan het energiepark heeft een iets lager rendement dan het rendement op eigen zonnecellen maar voor de vereniging is dit welbeschouwd de enige methode om de energielasten te verlagen en tegelijkertijd de duurzaamheid te vergroten. De club koopt daarom 40 panelen van de 'Coöperatieve vereniging Sunbrouck'.

www.tennisclubmuntendam.nl

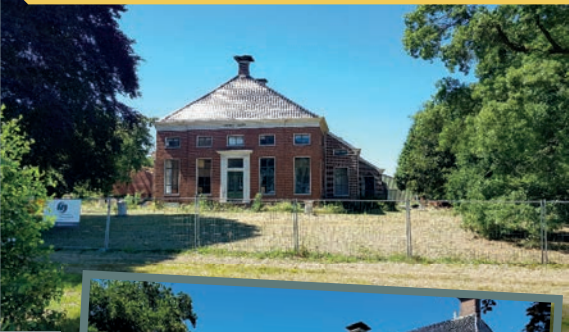
Locatie: Muntendam

Totale kosten: € 10.240,-
Bijdrage LEADER provincie: € 2.000,-
Bijdrage LEADER gemeenten: € 2.000,-

TOERISME NAAR DE HUNINGAHEERD

THEMA'S:
Leefbaarheid, Toerisme

Huningaheerd is een oude Oldambtster boerderij in Beerta. Het pand staat op een historische plek: hier stond vroeger een steenhuis en later een borg. Beiden zijn gesloopt waarna de Huningaheerd is gebouwd. Deze boerderij van 1857 heeft een grootse uitstraling en is een rijksmonument. Wel is er veel achterstallig onderhoud door enige tijd leegstand. De huidige eigenaar, familie Oudemans, heeft de heerd met LEADERsubsidie verbouwd tot luxe groepsaccomodatie met behoud van het karakter van het pand. De subsidie die de eigenaar bij LEADER heeft aangevraagd was gericht op de verbouwing van de boerderij tot groepsaccomodatie en de inrichting van de daardoor ontstane kamers. De renovatie van het gehele rijksmonument beslaat meer de buitenkant en is ondergebracht in een ander traject. De eigenaar verwacht straks via de gerestaureerde Huningaheerd werk te kunnen bieden aan 6 FTE.

www.romantischerijksmonumenten.nl

Locatie: Beerta

Totale kosten: € 912.382,-
Bijdrage LEADER Europa: € 125.000,-
Bijdrage LEADER provincie: € 67.500,-
Bijdrage LEADER gemeenten: € 67.500,-

In de wijk Maarsveld in Stadskanaal ligt een speel- en dierenweide met dezelfde naam. De inwoners van Maarsveld in de vorm van 'Stichting wijkbelang Maarsveld' hebben de handen ineen geslagen om deze dierenweide een grondige opknappbeurt te geven. Met subsidie van LEADER en sponsoring van andere partijen en lokale ondernemers zijn speeltoestellen en een hek, een gereedschapsgebouwtje en picknickbanken aangeschaft en/of gebouwd. Ook is er een kiosk geplaatst die wordt gerund door de naburige manege. De weide wordt breed gedragen in de buurt. Met behulp van vrijwilligers is alles opgeknapt en ingericht. Het reguliere onderhoud en het voeren van de dieren gebeurt in samenwerking met NOVO en de picknickbanken worden gemaakt door scholieren van het Ubbo Emmius College aan de sportparklaan.

Locatie: Stadskanaal

Totale kosten: € 127.593,42
Bijdrage LEADER provincie: € 12.500,-
Bijdrage LEADER gemeenten: € 12.500,-

OPKNAPBEURT EN UITBREIDING SPEEL-EN DIERENWEIDE STADSKANAAL

THEMA:
Sociale cohesie

EDUCATIEBOEDERIJ NIEUWLANDSE AKKER

✂ INTERVIEW

Midwolda

PROFESSIONALISERING DOOR APART LESLOKAAL

INTERVIEW MET LIANNE VERMUE

Eigenaar Educatieboerderij

AL ENIGE TIJD GEEFT LIANNE VERMUE AAN SCHOOLKINDEREN LES OP HAAR BOEDERIJLOCATIE. VANUIT DE BASISSCHOOL, KINDEROPVANG EN MIDDELBARE SCHOLEN KOMEN LERAREN MET HUN KLASSEN NAAR MIDWOLDA OM TE LEREN OVER AKKERBOUW. ZELFS VOLWASSENEN KOMEN LANGS, MET EEN FIETSLUB BIJVOORBEELD. MET LEADER-SUBSIDIE IS DE NIEUWLANDSE AKKER UITGEBREID MET EEN RUIM KLASLOKAAL VOORZIEN VAN KEUKENBLOK EN TOILETGELEGENHEID.

Compleet inrichten

De subsidie heeft Vermue de armslag gegeven het gewenste leslokaal compleet in te richten en netjes af te werken. Hierdoor kan het lokaal probleemloos worden ingezet voor meerdere doelen wat voor de bedrijfsvoering een grote pré is. Lianne is bijzonder over haar nieuwe lokaal te spreken: 'Het scheelt me per groep een uur tijd die ik anders kwijt was aan stofvrij maken van tafels en stoelen, opbouwen en opruimen.' Bijkomend voordeel is dat het lokaal ook verhuurd kan worden als vergader- of feestlocatie en ingezet kan worden bij de kinderfeestjes die het bedrijf ook organiseert.

Energie-neutraal

'En', vult ze aan: 'we willen energie-neutraal zijn. Daarom is het geheel zeer goed geïsoleerd en voorzien van energiezuinige LED-spots. De Nieuwlandse Akker is aangesloten bij 'De boer op Noord' die op zijn beurt weer is aangesloten bij de landelijke organisatie 'Boerderijeducatie Nederland'. Voor schoolklassen van groep 3 tot en met 8 zijn de boerderijlessen gratis. 'De boer op Noord' betaalt deze

**'DIT LOKAAL VERGROOT
MIJN MOGELIJKHEDEN EN
SCHEELT ENORM VEEL TIJD'**

Lianne Vermue

bezoeken. Lianne heeft een groot deel van haar lesmateriaal overgenomen van een collega-boerin en ontwikkelde de rest zelf in samenwerking met een basisschoolleerares. Het lesmateriaal past ze aan bij de bezoekende groepen. Daarnaast praat Vermue met de organisatie 'Jong leren eten' over een apart lesprogramma voor middelbare scholieren.

Totale kosten: € 31.231,76

Bijdrage LEADER provincie: € 6.246,35,-

Bijdrage LEADER gemeenten: € 6.246,35,-

FUNCTIONELE RUIMTE VOOR EDUCATIEBOEDERIJ IN MIDWOLDA

Lianne van Rulo-Vermue verbouwt een deel van de akkerbouwschuur tot ontvangst- en educatieruimte. Het doel? Kinderen, jong-volwassenen en ouderen vertellen over het reilen en zeilen van een akkerbouwbedrijf. De afgelopen jaren gebeurde dit ook al op de boerderij, gewoon in de schuur. Daaruit bleek dat deze boerderij-educatie potentie heeft een serieuze neventak van het bedrijf te worden. De eigenaren willen het ook dusdanig aanpakken en uit veiligheidsoverwegingen zorgen voor een aparte ingang en verblijfsruimte voor de gasten. Deze aparte ruimte kan daarnaast ook verhuurd worden voor kinderfeestjes en vergaderingen. Het bedrijf is aangesloten bij de stichting Boerderijeducatie Nederland. Naast de verbouwing van de schuur investeert het bedrijf ook in extra educatiemateriaal en promotieactiviteiten.

www.nieuwlandseakker.nl

Locatie: Midwolda

THEMA:
Economie

HERBESTEMMING MONUMENTAAL PAND

THEMA'S:
Economie, Sociale cohesie

Aan de handelsstraat 58 in Stadskanaal staat een groot, statig industrieel aandoend pand uit 1949. De benedenverdieping is voorzien van ruime etalageruiten en de verdieping heeft ramen met vakverdeling in een bakstenen muur. Sinds 2010 is het een gemeentelijk monument, helaas staat het staat op het moment van de projectaanvraag al geruime tijd leeg. Verval is ingetreden en het is zaak hier een andere draai aan te geven. Functie-invulling met detailhandel is de afgelopen jaren niet gelukt en de eigenaar is nu van plan het pand te verbouwen tot 8 appartementen voor ouderen. Dat gebeurt dusdanig dat de buitenkant in monumentale staat blijft. Een loods aan de achterzijde wordt afgebroken en vervangen door een mooi aangelegde tuin en carport voor de bewoners. Er komen aansluitingen voor het opladen van elektrische fietsen en auto's en de verbouwing wordt uiteraard duurzaam uitgevoerd.

Locatie: Stadskanaal

Totale kosten: € 1.172.836,25
Bijdrage LEADER Europa: € 125.000
Bijdrage LEADER provincie: € 62.500,00
Bijdrage LEADER gemeenten: € 62.500,00

AANLEG SPEEL- EN ONTMOETINGSPLEIN

THEMA:
Sociale cohesie

Als enige school in de Ter Apeler woonwijk Heem, fungeert het schoolplein van samenwerkingsschool PORK als een centraal punt voor alle gezinnen met kinderen in de buurt. Ook veel niet-leerlingen van deze school komen er na schooltijd spelen. Het plein is echter kaal zonder enige uitdaging. Ouders en buurtbewoners zetten zich gezamenlijk in om het plein een betere uitstraling te geven en te voorzien van speeltoestellen en passende beplanting. Zo wordt het een aantrekkelijk geheel dat ook de buurt een beter aanzicht geeft. De geplande toestellen zijn gericht op actief spelen en rennen en worden afgestemd op alle leeftijdscategorieën die behoren bij een basisschool. Omdat er op de school les wordt gegeven aan meerdere kinderen met een beperking, wordt ook sterk rekening gehouden met de toegankelijkheid van de toestellen en het plein voor deze kinderen. Vrijwilligers zorgen voor de aanleg van het groen en de plaatsing van de toestellen.

www.pork.nl
Locatie: Ter Apel

Totale kosten: € 131.416,37
Bijdrage LEADER Europa: € 26.283,00
Bijdrage LEADER provincie: € 13.141,00
Bijdrage LEADER gemeenten: € 13.141,00

Vorig jaar is hotel Parkzicht in Veendam verbouwd en ingericht tot brouwhotel Parkzicht. Onder meer met subsidie van LEADER. Het afgelopen jaar zijn verschillende soorten bier gebrouwen en is gebleken dat de brouwerij en het gerestylede restaurant hebben gezorgd voor een aanzienlijke toename van het aantal bezoekers. Om niet alleen de eigen gasten de kans te geven het zelfgebrouwen bier te proeven, gaat de eigenaar het bier bottelen om het zo op meerdere locaties te kunnen verkopen. LEADER is gecharmeerd van de samenwerkingsverbanden die de ondernemer zoekt met andere ondernemers voor de productie van mosterd en wijnbrand. Vanwege de kansen die dit biedt voor de vermarkting van een streekproduct en de economische ontwikkeling wordt ook de investering die nodig is voor de bottel- en etiketteermachine deels gesubsidieerd door LEADER.

www.brouwhotelparkzicht.nl

Locatie: Veendam

Totale kosten: € 33.889,10
Bijdrage LEADER provincie: € 6.777,50
Bijdrage LEADER gemeenten: € 6.777,50

ETIKETTEERMACHINE EN BOTTELMACHINE VOOR BROUWHOTEL

THEMA:
Economie

Aan de Onstwedderweg in Vlagtwedde is sinds drie jaar een natuurlijke speelplek ingericht. Hiervoor heeft de stichting Natuurmonumenten grond beschikbaar gesteld aan de buurtvereniging 'Onstwedderweg'. In de loop der jaren is de speelplaats een ontmoetingsplek geworden voor zowel de kinderen als de ouders. De verantwoordelijkheid voor de veiligheidscontroles ligt bij gemeente Westerwolde, het onderhoud en de reparaties aan de toestellen zijn in handen van de buurtvereniging zelf en het terreinonderhoud is in handen van Natuurmonumenten. Al met al een mooie samenwerking. Naast het

NATUURLIJKE SPEEL- PLAATS IN VLAGTWEDDE

onderhoud heeft Natuurmonumenten tot nu toe elk jaar geholpen een aanvulling op het speelaanbod te realiseren. Dit jaar is het plan van de buurtvereniging om een glijbaan en een waterornament toe te voegen. Omdat in de buurt verder weinig aan speelplaatsen is en het een actieve buurtvereniging betreft, draagt LEADER bij aan de nieuwste uitbreiding.

www.onstwedderweg.nl

Locatie: Vlagtwedde

Totale kosten: € 15.624,59
Bijdrage LEADER provincie: € 3.124,92
Bijdrage LEADER gemeenten: € 3.124,92

THEMA:
Sociale cohesie

OPZETTEN FESTIVAL ‘GRASNAPOLSKY’ IN SCHEEMDA

Festival Grasnapsky bestaat al enige tijd in het midden van het land. Het wordt sinds vijf jaar jaarlijks gehouden in het gebouw van radio Kootwijk op de Veluwe en is een mengeling van muziek, cultuur en verbinding met de omgeving. Voor tenminste de komende vijf jaar is de festivalorganisatie van plan het festival in het gebouw van de oude strokartonfabriek ‘De toekomst’ te organiseren. Voor ‘De toekomst’ is de komst van het festival een goede manier om zich op de kaart te zetten als geschikte locatie en zo een belangrijk fundament voor een succesvolle exploitatie te leggen. Ondernemers uit de omgeving worden bij de organisatie betrokken en ingeschakeld voor onder meer catering en andere benodigdheden. De festivalorganisator heeft een eenmalige subsidie gevraagd voor de verhuis- en opstartkosten op deze nieuwe locatie.

Locatie: Scheemda

Totale kosten: € 66.977,00
Bijdrage LEADER provincie: € 12.500,00
Bijdrage LEADER gemeenten: € 12.500,00

OPZETTEN MARKETING BIOLOGISCH GRAAN VAN DE GRAANREPUBLIC

Biologische graanproducenten uit het Oldambt hebben zich verenigd in de coöperatie ‘De graanrepubliek’. Voor de opzet van de coöperatie is in de startfase ook door LEADER subsidie verstrekt. De Graanrepubliek is nu een fase verder en heeft behoefte aan stevige marketing van de door haar ontwikkelde producten. De coöperatie heeft hiervoor marketingbureau ‘Straatmarketeers’ ingezet. De graanrepubliek zet samen met de verschillende ondernemers uit de coöperatie met de marketing in op consistente huisstijl, een sprekende website en positionering als herkenbaar, stevig bedrijf.

Locatie: Bad Nieuweschans

Totale kosten: € 100.000,00
Bijdrage LEADER provincie: € 12.500,00
Bijdrage LEADER gemeenten: € 12.500,00

Verskillende factoren hebben ertoe geleid dat timmerfabriek Sassen de afgelopen jaren een veel grotere vraag heeft gekregen naar ambachtelijk gefabriceerde kozijnen. Om het maakproces te versnellen, investeert het bedrijf in een inkroosmachine. Hiermee worden tegelijkertijd de mogelijkheden voor het maken van dergelijke kozijnen vergroot zodat ook het assortiment wordt uitgebreid. De verwachting is dat de aanschaf van deze machine leidt tot een groei in de werkgelegenheid van 1 fte in dit bedrijf.

Locatie: Bellingwolde

INVESTERINGEN IN TIMMERBEDRIJF SASSEN

Totale kosten: € 38.000,00
Bijdrage LEADER provincie: € 7.600,00
Bijdrage LEADER gemeenten: € 7.600,00

Zonnecellen en -collectoren met bijbehorende boiler en HR-combiketel gaan ervoor zorgen dat het tenniscomplex in Zuidbroek energieneutraal wordt. Ook LED-lampen voor de baanverlichting horen bij dit aanpassingspakket. De circa 100 leden van de club steken hiervoor zelf de handen uit de mouwen en de club gebruikt een fors aandeel eigen vermogen voor de aanpassingen. Door de exploitatiekosten te reduceren hoopt de club de lidmaatschapsprijs laag te houden zodat het een florerende vereniging blijft.

www.tennisvereniging-aloe.nl

Locatie: Zuidbroek

Totale kosten: € 40.410,78
Bijdrage LEADER provincie: € 8.082,50
Bijdrage LEADER gemeenten: € 8.082,50

AIRCO-FIN UIT OUDE PEKELA

✂ INTERVIEW

Oude Pekela

VERBETERING EFFICIENCY EN DUURZAAMHEID BIJ AIRCO-FIN

INTERVIEW MET WILLEM CANNEGIETER

Technisch manager Airco-Fin

LUCHTGEKOELDE BUIZEN DIE WORDEN GEBRUIKT IN KOELINSTALLATIES. DAT IS KORT GEZEGD WAT HET BEDRIJF AIRCO-FIN UIT NIEUWE PEKELA MAAKT. HET BEDRIJF VOORZIET DE BUIZEN VAN ZOGEHETEN VINNEN WAARLANGS DE LUCHT STROOMT. AIRCOFIN HAD BEHOEFTE AAN VERDERGAANDE AUTOMATISERING. LEADER DRAAGT VANWEGE DE WERKGELEGENHEID BIJ AAN DEZE BEDRIJFSAANPASSING. AIRCOFIN IS EEN WERELDSPELER EN CONCURREERT MET VERSCHILLENDE GROTE ANDERE INTERNATIONALE BEDRIJVEN. VANWEGE HET INTERNATIONALE SPEELVELD IS EFFICIENCY ERG BELANGRIJK.

Besturingssysteem in ontwikkeling

In 1979 kocht het bedrijf enkele met McElroy-finmachines. Deze machines zijn oerdegelijk en verkeren nog in top-conditie. Het enige punt is dat deze machines nog niet volledig zijn verbonden met een automatisch besturingssysteem. Twee jaar geleden heeft Airco-Fin een nieuwe finmachine gekocht, ook bij McElroy. Airco-Fin en McElroy hebben daarop samen verder gewerkt aan de ontwikkeling en fine-tuning van het bijbehorende automatisch besturingssysteem. Ook heeft Airco-Fin één oude machine in samenwerking met de producent zelf aangepast en voorzien van een automatisch besturingssysteem dat nu nog in ontwikkeling is.

Fintunen door ervaring

Airco-Fin en McElroy hebben dit besturingssysteem van nul af aan opgebouwd en zitten nog in het stadium van finetunen via trial and error. Technisch manager Willem Cannegieter vertelt erover: 'Als we het proces willen verbeteren dan moeten we dat doen met de kennis die we nu hier in huis hebben. We hebben ontzettend ervaren mensen die hier al ruim 20 jaar werken. Zij kunnen alles met de instellingen van de oude machines.'

Efficiency noodzakelijk

Automatisering van het proces is noodzakelijk aangezien het meeste qua instellingen nu handmatig wordt geregeld op basis van persoonlijke ervaring van degene die de

'AUTOMATISCH BESTURINGS- SYSTEEM MAAKT VOOR ONS STRAKS EEN GROOT VERSCHIL.'

Willem Cannegieter

machine bedient. Cannegieter: 'Hoe mooi zou het zijn als deze ervaring deels in een automatiseringssysteem kan worden gevangen? Dan zijn de instellingen niet alleen meer afhankelijk van de operator. Daarnaast is het vanuit het oogpunt van concurrentie noodzakelijk zoveel mogelijk efficiency in het bedrijfsproces te brengen. Hoe minder tijd verloren gaat aan de bereiken van de juiste instellingen, hoe beter. Ook zorgt het automatiseringssysteem straks voor een lager energieverbruik.'

Werkgelegenheid

Airco-Fin heeft LEADER-subsidie aangevraagd voor het laatste deel van het automatiseringsproces: het stapsgewijs ombouwen van de vier oude machines. Stap één is het leegtrekken en weer opbouwen van de eerste machine. De volgende stap is uitgebreid finetunen. Als deze eerste machine volledig naar wens is afgesteld, komen één voor één de andere drie oude machines aan bod.

INNOVATIE MACHINEPARK AIRCO-FIN

Totale kosten: € 143.790,00

Bijdrage LEADER EU: € 28.750,00

Bijdrage LEADER provincie: € 14.375,00

Bijdrage LEADER gemeenten: € 14.375,00

www.aircofin.com

Locatie: Oude Pekela

Airco-Fin uit Oude Pekela voorziet buizen van een metalen omhulsel. De machines die het bedrijf hiervoor gebruikt worden momenteel aangestuurd door zelfontwikkelde software. Het bedrijf heeft deze software jaren geleden laten maken en constateert dat het tijd is voor een nieuw computersysteem voor de machines. Doel is meer efficiëntie, lager energieverbruik en minder storingsgevoeligheid. Al met al zal de nieuwe software zorgen voor kostenverlaging en vergroting van de productiecapaciteit. Voor het nieuwe computersysteem wordt geïmplementeerd, zal het complete machinepark worden gescreend op functioneren en waar nodig worden aangepast. Airco-Fin krijgt subsidie voor zowel het onderzoek naar de beste methode, optimalisering van het machinepark, onderdelen en testen en uiteindelijk de aanschaf van software en een pc voor de aansluiting van de machines.

AANLEG SPEELBOS EN NIEUWE FUNCTIE SBB-BEZOEKERSCENTRUM

THEMA'S:
Economie, Toerisme

Het gebouw De Noordmee van Staatsbosbeheer in Sellingen staat al jaren leeg. Dit vroegere bezoekerscentrum wordt na al die tijd nu aangepast en ingericht als vergaderlocatie, workshopruimte, horecagelegenheid en uitvalsbasis voor natuurbeleving. Ook een informatiepunt voor de gemeentelijke Cittaslow-beweging krijgt hier een thuis en mensen met een verstandelijke of psychische beperking krijgen hier mogelijkheden voor zinvolle dagbesteding. Om het pand een goede functie te geven en gezonde, regionale voeding en Cittaslow goed voor het voetlicht te brengen, slaan verschillende

organisaties de handen ineen. De gemeente Westerwolde, pachter en voedingsdeskundige Rineke Dijinga, zorgorganisatie Cosis en Staatsbosbeheer leveren hiervoor allen hun eigen expertise en inzichten. In het omliggende bos komen een speelparcours en uitdagende, natuurlijke speelelementen. Voor het oude bezoekerscentrum weer betrokken kan worden zijn enkele aanpassingen noodzakelijk. Denk aan Isolatie, keukenvoorzieningen, verbetering van de akoestiek en een duurzamer verwarmingssysteem.

www.puurwesterwolde.nl Locatie: Sellingen

Totale kosten: € 63.750,00
Bijdrage LEADER provincie: € 12.500,00
Bijdrage LEADER gemeenten: € 12.500,00

‘DE EEUW VAN MIJN UBBO’

In 2019 bestaat de Middelbare Scholengemeenschap Ubbo Emmius 100 jaar. De school heeft in deze eeuw veel betekend voor de regio Oost-Groningen. In honderd jaar zijn zowel de maatschappij als ook het aanzien van de school en de rol die Ubbo Emmius speelt in de regio natuurlijk sterk veranderd. Stichting ‘de Eeuw van Mijn Ubbo’ wil via persoonlijke verhalen, vertellen over de betekenis van honderd jaar geschiedenis. Leerlingen verkennen onder begeleiding de schoolgeschiedenis en de geschiedenis van de regio. Leerlingen spreken ouderen uit de regio, oud-leerlingen, oud-leraren en andere bekenden met de Oost-Groninger cultuurhistorie. Ze leren hierdoor interviewtechnieken en krijgen een goed beeld van de geschiedenis van Oost-Groningen. Met de verkregen informatie maken de leerlingen een expositie met foto's, persoonlijke verhalen, anekdotes en korte filmfragmenten met de geïnterviewden. De samengestelde expositie wordt tentoongesteld in het Streekhistorisch centrum in Stadskanaal, het Veenkoloniaal museum in Veendam, De Klinker in Winschoten en de locaties van de scholen.

www.ubboemmius.nl
www.deeeuw.nl

Locaties: Veendam,
Winschoten, Stadskanaal,
Onstwedde

Totale kosten: € 112.755,00
Bijdrage LEADER provincie: € 2.500,00
Bijdrage LEADER gemeenten: € 2.500,00

THEMA:
Sociale cohesie

AANLEG BIJENSTAL IN BORGERSWOLD

Recreatiegebied Borgerswold in Veendam bevat verschillende recreatiecomponenten. Eén daarvan is de ‘Vereniging tuinrecreatie Veendam’. Er zijn ruim 100 leden en zo’n 45 kinderen die hiervan gebruik maken. De vereniging verhuurt tuinen aan leden en verzorgt een educatief programma voor de jeugd. Kinderen kunnen gratis een stukje tuin van 20 vierkante meter in gebruik krijgen om daar onder begeleiding te tuinieren. Op deze manier komen zij op een makkelijke, prettige manier in contact met de natuur. In dit kader investeerde de vereniging dit jaar met behulp van LEADER in een bijenstal en een bloementuin.

www.detoene.nl

Locatie: Veendam

Totale kosten: € 12.260,-
Bijdrage LEADER provincie: € 2.487,50
Bijdrage LEADER gemeenten: € 2.487,50

THEMA:
Sociale cohesie

SUPERMARKT SPAR NOORDBROEK

✂ INTERVIEW

Noordbroek

DE SUPERMARKT ALS SOCIAAL MIDDELPUNT

INTERVIEW MET MARTIN KROON

Eigenaar Spar Noordbroek

MARTIN EN MAYA KROON BESTIEREN SINDS 2012 DE SPAR IN NOORDBROEK. SAMEN MET DE REST VAN DE INWONERS EN DORPSONDERNEMERS WERKEN ZE AAN HET BESTENDIG HOUDEN 'EN MAKEN' VAN ZOVEEL MOGELIJK VOORZIENINGEN. ZO IS ER NOG STEEDS EEN COMPLEET AANBOD AAN WINKELS EN DIENSTVERLENING MET ONDER MEER EEN KAPPER, FIETSENMAKER, DROGIST, SNACKBAR, TANKSTATION EN EEN SUPERMARKT. DE SPAR SPEELT DAARBIJ EEN BELANGRIJKE ROL IN DE SOCIALE CONTACTEN.

Bij de tijd blijven is cruciaal

Maar hoe je het ook wendt of keert, een winkel kan alleen blijven als er omzet wordt gedraaid. En daarvoor is een supermarkt nodig die bij de tijd is en een goed assortiment biedt. Martin legt uit dat opknappen en formuleverandering echt moeten. De inventaris en de uitstraling van de supermarkt zijn verouderd en brengen momenteel teveel onkosten met zich mee. Al heeft de Spar tegenwoordig een pinautomaat en nog steeds een uitgebreid assortiment, er is meer nodig.

Het tij van de krimp keren

Martin: 'Ik ben er trots op de subsidie binnen te hebben gehaald. Ik wil aantonen dat je relatief eenvoudig in dit dorp het tij van de krimp kunt keren. Ondanks hogere werkloosheid, een hogere gemiddelde leeftijd en het aardbevingsgebied. Bij problemen is de positieve insteek de beste aanval. Huizen zijn hier betaalbaar en je bent zó in Groningen. Als we goede voorzieningen en huizen hebben dan komen én blijven de gezinnen ook.'

Restaurant en bezorgservice

Martin: 'De supermarkt wordt verbouwd en aangevuld met een mini-restaurant met betaalbare menu's van een hoge kwaliteit en een bezorgservice. Hier kunnen mensen even

'EEN DORP, DAT MOET LÉVEN!'

Martin Kroon

met elkaar koffiedrinken en bijkletsen. Bijkletsen doen ze nu ook al in de winkel, straks kunnen ze er ook nog gezellig bij zitten. Met de winkel wil ik inzetten op een compleet assortiment aan vooral verse producten, aangevuld met post- en RDW- diensten.' Kroon wil dat hier iets ontstaat dat relateert aan de sfeer van 'ons dorp' van Wim Sonneveld: geborgenheid en iedereen voelt zich als één grote familie.

Jong en oud door elkaar

Martin: 'We moeten de boel met elkaar vooruit brengen, door een nieuw ingerichte en verbouwde supermarkt komen we als dorp qua vooruitgang weer verder.' Hij benadrukt nog eens dat er leven in het dorp moet blijven: 'Jonge gezinnen en ouderen wonen door elkaar, dat houdt het dorp levend en de mensen verbonden. De afgelopen jaren hebben we veel overlegd met alle betrokkenen en dat we nu doorkunnen met onze plannen, dat voelt als een hoofdprijs!

DOORONTWIKKELING VAN DE SPAR IN NOORDBROEK

Totale kosten: € 485.423,00

Bijdrage LEADER Europa: € 97.084,50

Bijdrage LEADER provincie: € 48.542,25

Bijdrage LEADER gemeenten: € 48.542,25

www.facebook.com/spar.kroon/

Locatie: Noordbroek

De dorps-Spar in Noordbroek is aan modernisering toe. Hiervoor is een uitgebreid plan opgesteld waarbij de eigenaar tegelijkertijd ook de winkelformule verandert. Een Grand Café, bezorgservice, energiezuiniger koeling plus verlichting en inrichting van de winkel naar meer vers-aanbod moeten de winkel aantrekkelijker maken voor klanten en beter te exploiteren voor de eigenaar. Ook de buitenkant krijgt een opfrisbeurt. Het Grand Café versterkt de sociale functie die de winkel heeft als ontmoetingsplaats van dorpsbewoners. De bezorgservice zorgt ervoor dat de Spar ook de minder mobiele klanten van boodschappen kan blijven voorzien. De aanpak van de winkel valt deels in de moderniseringsslag tot Spar 3.0, die veel Spar-winkels deze periode ondergaan.

Colofon

Uitgave	LEADER Oost-Groningen i.s.m. provincie Groningen, afd. Landelijk gebied en water
Tekst en redactie	Evelien Kamphuis - www.desnellebruinevos.nl
Vormgeving en opmaak	JantyDesign - www.jantydesign.nl
Druk	Provincie Groningen

*De foto's in dit jaaroverzicht komen van René Perton, Jarne Heuff, Suzanne Lammersen, Evelien Kamphuis,
uit projectaanvragen en bijbehorende websites.*

LEADER OOST-GRONINGEN

POSTADRES

Postbus 610

9700 AP Groningen

WWW.LEADEROOSTGRONINGEN.NL

Europees Landbouwfonds voor Plattelandontwikkeling:
Europe investeert in zijn platteland

LEADER
OOST-GRONINGEN